

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

पत्र संख्या:- २०७९/८०

चलानी नम्बर:- ८६

फोन नं. (९७७)- ४२००३१८ Ext-164

Email Address:- account.section@mofaga.gov.np

मिति: २०७९।०६।०९

श्री मन्त्रालय/ कार्यक्रम/आयोजना (सबै)
श्री जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (सबै)

विषय:- बेरुजू फछ्यौट कार्ययोजना मार्गदर्शन सम्बन्धमा ।

यस मन्त्रालय अन्तर्गत निकायहरुको आ.व. २०७९।८० को बेरुजू फछ्यौट कार्ययोजना र मार्गदर्शन यसै साथ संलग्न छ । उक्त बेरुजू फछ्यौट कार्ययोजना र मार्गदर्शन मिति २०७९।०६।०९ मा नेपाल सरकार (सचिवस्तर) को निर्णयानुसार स्वीकृत भएको हुँदा सो अनुसार कार्यान्वयन गर्नु गराउनु हुन अनुरोध छ ।

बाबुराम ज्वाली
उपसचिव (लेखा)

बोधार्थ:-

- श्री बेरुजू फछ्यौट अनुगमन समिति,
सिंहदरबार, काठमाण्डौ ।
- श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरीषदको कार्यालय,
सिंहदरबार ।
- श्री संघीय संसद सार्वजनिक लेखा समिति,
सिंहदरबार ।
- श्री महालेखापरीक्षकको कार्यालय,
बबरमहल, काठमाण्डौ ।
- श्री कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहशिल कार्यालय,
बबरमहल, काठमाण्डौ:- कार्ययोजना संलग्न छ ।
- श्री सूचना प्रविधि शाखा,
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय:- मन्त्रालयको website मा राखिदिनु हुन अनुरोध छ ।
- सिंहदरबार, काठमाण्डौ ।

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

पत्र संख्या:- २०७९/८०

चलानी नम्बर:- ८६

फोन नं. (९७७)- ४२००३९८ Ext-164
Email Address:- account.section@mofaga.gov.np

मिति:- २०७९।१०६।०५

श्री मन्त्रालय/ कार्यक्रम/आयोजना (सबै)
श्री जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय (सबै)

विषय:- आर्थिक वर्ष २०७९।८० को बेरुजु फछ्यौट कार्ययोजना

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम पुन्याउनु पर्ने रीत नपुन्याई कारोबार गरेको वा राख्नु पर्ने लेखा नराखेको तथा अनियमित वा वेमनासिव तरिकाले आर्थिक कारोबार गरेको भनी लेखापरीक्षण गर्दा औल्याइएको वा ठहन्याइएको कारोबारलाई बेरुजु भनेर परिभाषित गरिएको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा विधि सम्मत तवरबाट खर्च हुनु अनिवार्य हुन्छ ।

बेरुजु बढ्दै जानु संगठनात्मक प्रभावकारिताका दृष्टिले र आर्थिक अनुशासनका दृष्टिले पनि उपयुक्त अवस्था होइन । बेरुजु बढ्दा सार्वजनिक श्रोत परिचालनमा दक्षताको कमीका साथै विधिको पालना नहुने अवस्था समेत रहन्छ । प्रस्तुत परिप्रेक्ष्यमा मन्त्रालयले बेरुजु न्यूनिकरणको साथै बेरुजु फछ्यौटमा तीव्रता ल्याउने प्रयास गरिरहेको छ । बेरुजु फछ्यौटको कार्यलाई सार्थक र परिणाममूलक बनाउन आ.व. २०७९।८० को निमित्त बेरुजु फछ्यौट गर्ने लक्ष्य निर्धारण गर्नुका अतिरिक्त कुल लेखापरीक्षण रकमको ५ प्रतिशत भन्दा बढी बेरुजु हुन नहुने गरी लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ ।

१. आ.व. २०७९।८० मा बेरुजु फछ्यौट कार्ययोजना:-

आ.व. २०७९।८० मा कुल बेरुजु फछ्यौट दायित्व रकमको देहाय बमोजिम बेरुजु फछ्यौट गर्ने लक्ष्य तोकिएको छ

क. मन्त्रालयले समष्टिगत रूपमा कुल बेरुजु फछ्यौट दायित्व रकमको न्यूनतम् ४५ प्रतिशत बेरुजु फछ्यौट गर्नुपर्ने ।

ख. मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रीय निकायहरूले कुल बेरुजु फछ्यौट दायित्व रकमको न्यूनतम् ६० प्रतिशत बेरुजु फछ्यौट गर्नुपर्ने ।

ग. जिल्ला समन्वय समितिहरूले कुल बेरुजु फछ्यौट दायित्व रकमको न्यूनतम् ६० बेरुजु फछ्यौट गर्नुपर्ने ।

२. त्रैमासिक हिसावले मन्त्रालयले बेरुजु फछ्यौट कार्ययोजना देहाय बमोजिम निर्धारण गरेको छ -

विवरण	बेरुजु रकम	प्रतिशत
प्रथम त्रैमासिक	५ करोड	०.५७
दोश्रो त्रैमासिक	६० करोड	६.९०
तेश्रो त्रैमासिक	१ अर्ब १० करोड	१२.६६
चौथो त्रैमासिक	२ अर्ब १५ करोड	२४.७५
जम्मा बेरुजु फछ्यौट हुने रकम	३ अर्ब १० करोड ७९ लाख १६ हजार	४५

अर्जुन प्रसाद पोखरेल
सचिव

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

पत्र संख्या:- २०७९/८०

चलानी नम्बर:-

उपरोक्त बमोजिम बेरुजु फछ्यौट गर्दा पेशकी बेरुजुको हकमा कुल पेशकी बेरुजुको न्यूनतम् ३५ प्रतिशत पेशकी फछ्यौट भएको हुनुपर्ने र असुल उपर गर्नुपर्ने बेरुजुको हकमा न्यूनतम् ३० प्रतिशत असुल उपर गर्ने गरी लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । साथै हस्तान्तरण भै आएका बेरुजुको हकमा कम्तीमा २५ प्रतिशत फछ्यौट भएको हुनुपर्ने लक्ष्य तोकिएको छ ।

३. बेरुजु फछ्यौटको लागि देहाय अनुसार छुट्टा छुट्टै लक्ष्य निर्धारण गरीएको छः-

क. आ.व. २०५९।६० सम्मको पुरानो बेरुजूको लगत नेपाल सरकारको मिति २०६९।०६।११ को मन्त्रिपरिषद्को निर्णयले कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहसिल कार्यालयमा भएकोले सो कार्यालयबाट फछ्यौटको जानकारी प्राप्त भएपछि फछ्यौट रकम प्रगतिमा समावेश गरिनेछ । सो बेरुजु फछ्यौट गर्दा निम्न कुरामा ध्यान पुऱ्याउनु पर्नेछः

- असुल उपर गर्नुपर्ने, सरकारी हानी नोकसानी र मस्यौट भएकोलाई आवश्यक कारवाही गरी अन्तिम दुँझो लगाई फछ्यौट गर्ने गराउने ।
- सरकारी हानी नोकसानी र मस्यौट भएको बाहेक अन्य विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित मन्त्रलायका सचिव वा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट बेरुजु फछ्यौट गराई लगत कटाको लागि कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहसिल कार्यालयमा पठाउने ।
- चालु आर्थिक वर्ष भित्र आ.व. २०५९।६० सम्मको बेरुजू शून्य बनाउने पर्ने ।

४. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम १११ को उप नियम (५) अनुसार रु. ५ लाख सम्मको बेरुजू सम्बन्धित मन्त्रलायको सचिवले मिनाहा गर्न सक्ने र रु. ५ लाख भन्दा बढी १० लाख सम्म मिनाहा समितिले र १० लाख भन्दा बढी रकमको हकमा सो समितिको सिफारिशमा नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्नु पर्ने ।

- श्रेस्ता प्रमाण फेला नपरेका वा प्रमाण प्राप्त हुन नसक्ने प्रकृतिका बेरुजू आवश्यक कागजात र स्पष्ट कारण सहित मन्त्रालयको निर्णयसाथ मिनाहा समितिमा सिफारिशको निमित्त पेश गर्ने ।
- समय समयमा निश्चित कार्य र अवधिको लागि गठन भएको तर हाल अस्तित्वमा नरहेको आयोग/ समिति तर्फको प्रयास गर्दा पनि प्रमाण जुटाउने नसक्ने प्रकारका बेरुजूहरु ।
- विस्फोट, आगजनी त्यस्तै काण्डमा परी लेखा/ श्रेस्ता पेश हुन नसकेको बेरुजूहरु ।

अर्जुन प्रसाद पोखरेल
सचिव

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

पत्र संख्या:- २०७९/८०

चलानी नम्बर:-

फोन नं. (९७७)- ४२००३१८ Ext-164
Email Address:- account.section@mofaga.gov.np

➤ लेखा वा श्रेस्ता पेश हुन नसकेको ज्यादै पुरानो बेरुजू सम्बन्धमा पनि हाल पेश गर्न सकिने भएमा सो यथेष्ट कारण खोली सिफारिश भई आएको बेरुजूहरु ।

५. बेरुजू फछ्यौटको लक्ष्य प्राप्तिको लागि निम्नानुसारका उपाय अवलम्बन गर्ने:-

१. आ.व. २०६०।६१ देखि २०७७।७८ सम्मको कम्तीमा ४० प्रतिशत भन्दा माथि फछ्यौट गर्ने प्रयास गर्ने ।

२. आ.व. २०७८।७९ को श्रेस्ता लेखापरीक्षणबाट कायम भएको नयाँ बेरुजू फछ्यौट गर्ने सबुद, प्रमाण र काम गर्ने कर्मचारी सबै उपलब्ध हुने हुनाले शून्य बनाउनै पर्ने लक्ष्य तोकिएको छ ।

३. वैदेशिक सहयोग अन्तर्गत सञ्चालित सोधभर्ना प्राप्त हुनुपर्ने योजना, सञ्चालन भै बन्द भैसकेको योजना र निकट भविष्यमा बन्द हुने योजनाहरूको सोधभर्ना प्राप्त हुनुपर्ने, योजना सञ्चालन भै बन्द भैसकेको योजना र निकट भविष्यमा बन्द हुने योजनाहरूको सोधभर्ना हुनुपर्ने हिसाव र रकमान्तर तथा श्रोतान्तर गर्नुपर्ने रकमको हिसाव शिघ्र मिलाउने व्यवस्था गर्ने ।

४. गत वर्ष दै यस वर्ष पनि लेखापरीक्षण गराउन र बेरुजू फछ्यौटको कामलाई निरन्तर सुपरिवेक्षण, सहजीकरण, अभिलेख व्यवस्थापन गरी यस सम्बन्धी सबै काम गर्न यस मन्त्रलायमा बरिष्ठ (सह- सचिव) को अध्यक्षतामा, आन्तरिक नियन्त्रण तथा लेखापरीक्षण समिति गठन भै सकेको छ । उक्त समितिले मन्त्रालय अन्तर्गतिका निकायमा भडाइको बेरुजू फछ्यौट सम्बन्धी कार्य मासिक रूपमा प्रगति समीक्षा गर्ने छ । समितिको कार्ययोजना र प्रगति समीक्षा बेरुजू फछ्यौट अनुगमन समिति, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय र संघीय संसद सार्वजनिक लेखा समितिलाई पनि उपलब्ध गराइने छ ।

५. मन्त्रालय अन्तर्गतिका समिति तर्फको बेरुजू फछ्यौट कार्य अन्यन्त शिथिल देखिएको र अधिकांश निकायहरूले न्यूनतम् लक्ष्य भन्दा पनि निकै कम मात्र फछ्यौट गरेको रेकर्डबाट पाइएकाले त्यस्ता निकायहरूले कडाईका साथ फछ्यौट गर्नु हुने छ । कार्यप्रगतिको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था हुनेछ ।

६. मातहत निकायहरूले बेरुजू फछ्यौट गर्ने कार्यलाई विशेष गम्भिरताका साथ अगाडि बढाउनु पर्ने भएकोले सो सँग सम्बन्धित पदाधिकारीहरूको बैठक महिनामा एक पल्ट अनिवार्य रूपमा बसी बेरुजू फछ्यौटको समीक्षा गर्ने । सो समीक्षाको एक प्रति मन्त्रालयमा समेत उपलब्ध गराउने ।

६. बेरुजू फछ्यौट प्रगतिलाई देहायबमोजिम बर्गकरण गरिएको छ

अर्जुन प्रसाद पोखरेल
सचिव

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
निकायहरू काठमाडौं
मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
काठमाडौं

पत्र संख्या:- २०७९/८०

चलानी नम्बर:-

फोन नं. (९७७)- ४२००३१८ Ext-164
Email Address:- account.section@mofaga.gov.np

६० प्रतिशत भन्दा बढी ८० प्रतिशतसम्म	उत्कृष्ट
४० प्रतिशत भन्दा बढी ६० प्रतिशतसम्म	सामान्य
४० प्रतिशतभन्दा कम	न्यून

७ बेरुजु फछ्यौट पुरुषकार सम्बन्धी व्यवस्था

१. उपरोक्त बमोजिम सर्वोत्कृष्ट हुने मन्त्रालय, सचिवालय तथा केन्द्रीय निकायका प्रशासकीय प्रमुखलाई धन्यवाद सहित रु १५०००।- (पन्द्र हजार रुपैया) प्रदान गरीने छ । मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायमा बेरुजु फछ्यौटको काममा प्रत्यक्ष संलग्न हुने कर्मचारीहरूलाई कामको योगदानको आधारमा मूल्यांकन गरी बढीमा रु. १००००।- (दश हजार रुपैया) सम्म प्रति व्यक्ति वा दामासाहीले मन्त्रालयले निर्णय गरी प्रदान गर्न सक्ने छ ।
२. उत्कृष्ट हुने मन्त्रालय, सचिवालय तथा केन्द्रीय तथा केन्द्रीय निकायको प्रशासकीय प्रमुखलाई धन्यवाद सहित रु. १००००।- (दश हजार रुपैया) प्रदान गरीनेछ । मन्त्रालय र अन्तर्गत विभागमा बेरुजु फछ्यौटको काममा प्रत्यक्ष संलग्न हुने कर्मचारीहरूलाई कामको योगदानको आधारमा मूल्यांकन गरी बढीमा रु. ८०००।- (आठ हजार रुपैया) सम्म प्रति व्यक्ति वा दामासाहीले मन्त्रालयले निर्णय गरी प्रदान गर्न सकिनेछ ।
३. सामान्य बेरुजु फछ्यौट गर्ने मन्त्रालय, सचिवालय तथा निकायहरूका प्रशासकीय प्रमुखको प्रयासको सरहना गरिनेछ ।
४. न्यून बेरुजु फछ्यौट गर्ने तथा दफा ५ बमोजिम शून्य/न्यून बेरुजु कायम नगर्ने नगराउने मन्त्रालय, सचिवालय तथा अन्य निकायका प्रशासकीय प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख र सम्बन्धित कर्मचारीलाई आवश्यक कारबाही सहित कार्य सम्पादन मूल्यांकन गर्दा बेरुजु फछ्यौट तथा शून्य/न्यून बेरुजूलाई समेत आधार लिने विषय ध्यानाकार्षण गराइनेछ ।
५. पुरुषकार प्रदान गर्दा निकाय वा निकाय मातहत कार्यालयका बढीमा ३ (तीन) जनासम्मलाई पुरुष्कृत गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
६. पुरुष्कृत हुनको निमित्त चालू आ.ब.को लेखापरीक्षणबाट तोकिए बमोजिमको सीमा भित्र बेरुजु अंक कायम गरी लक्ष्य अनुसार बेरुजु फछ्यौट पनि गरेकै हुनु पर्दछ ।
७. बेरुजु शून्य गर्ने/ गराउन लेखापरीक्षणको समयमा लेखापरीक्षण गराउन विशेष ध्यान पुर्याउने जिम्मेवार पदाधिकारीको उपस्थितिलाई अनिवार्य गराउने ।
८. यस मन्त्रालय अन्तर्गतका प्रतिष्ठान तथा समितिहरूले पनि उपरोक्त अनुसारै लक्ष्य पूरा गर्नुपर्ने । केन्द्रीयस्तरका आयोजनाहरूलाई पनि उपरोक्त अनुसार नै लक्ष्य तोकिएको छ ।
९. जिल्ला स्थित कार्यालय तथा आयोजनाहरूको सम्बन्धमा:-

१. लेखापरीक्षणको समयमा कार्यालय प्रमुख र लेखा प्रमुख अनिवार्य उपस्थित भई सबुद प्रमाणहरू यथा समयमै पेश गरी बेरुजु शून्य कायम गर्न अधिकतम प्रयास गर्ने ।

अर्जुन प्रसाद पोखरेल

सचिव

नेपाल सरकार

सङ्‌घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन

मन्त्रालय

पत्र संख्या:- 2079/80

चलानी नम्बर:-

फोन नं. (977)- 4200318 Ext-164
Email Address:- account.section@mofaga.gov.np

7. जिल्ला स्थित कार्यालय तथा आयोजनाहरुको सम्बन्धमा:-

1. लेखापरीक्षणको समयमा कार्यालय प्रमुख र लेखा प्रमुख अनिवार्य उपस्थित भई सबुद प्रमाणहरु यथा समयमै पेश गरी बेरुजू शून्य कायम गर्ने अधिकतम प्रयास गर्ने ।
2. महालेखापरीक्षकको कार्यालयको लेखापरीक्षण डोर समक्ष गत विगत वर्षका बेरुजूहरुको सबुद प्रमाणहरु पत्रसाथ पेश गरी लेखापरीक्षण स्थल मै शत प्रतिशत अधिकतम बेरुजू सम्परीक्षण गराउने ।
3. तलव भता र कार्यालय सञ्चालनको लागि मात्र रकम खर्च गरीने कार्यालयहरुको हकमा कुनै पुरस्कार दिईने छैन । तर बेरुजू फर्झ्यौट कार्यको लागि धन्यवाद सहित कदर प्रत्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।
4. राजश्व संकलन गर्ने कार्यालयहरुको हकमा राजश्वको लेखा राख्ने, लेखापरीक्षण गराउने, बेरुजू फर्झ्यौटको काम गर्ने, राजश्व तर्फको कर्मचारी, कार्यालय प्रमुख र लेखा प्रमुख संयुक्त रूपमा जिम्मेवार हुने व्यवस्था मिलाउने ।

8. बेरुजू फर्झ्यौटमा पुरस्कृत र कारबाही गर्ने:-

क. विभाग तथा कार्यालयहरुलाई बेरुजू फर्झ्यौट सम्बन्धमा कारबाही गर्ने र पुरस्कृत गर्ने जिम्मा सम्बन्धित मन्त्रालयको हुनेछ ।

ख. आर्थिक अनुशासन उल्लंघन गर्ने र तोकिए बमोजिम बेरुजू फर्झ्यौट नगर्ने कर्मचारीलाई आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७७ मा भएको व्यवस्था अनुसार कारबाही गर्ने गराउने र त्यसको जानकारी बेरुजू फर्झ्यौट अनुगमन समितिलाई पनि उपलब्ध गराउने ।

बोधार्थ:-

श्री बेरुजू फर्झ्यौट अनुगमन समिति,
सिंहदरबार, काठमाण्डौ ।

श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरीषदको कार्यालय,
सिंहदरवार ।

श्री संघीय संसद सार्वजनिक लेखा समिति,
सिंहदरवार ।

श्री महालेखापरीक्षकको कार्यालय,
बबरमहल, काठमाण्डौ ।

श्री कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहशिल कार्यालय,
बबरमहल, काठमाडौँ:- कार्ययोजना संलग्न छ ।

श्री सूचना प्रविधि शाखा,

श्री सङ्‌घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय:- मन्त्रालयको website मा राखिदिनु हुन अनुरोध छ

।

सिंहदरबार, काठमाण्डौ ।

अजय प्रसाद पोखरेल
(सचिव)